

“Vav HaChibbur”-Connecting Bereishit and Shemot

1. שמות פרשת שמות פרק א

- (א) ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו:
- (ב) ראובן שמעון לוי ויהודה:
- (ג) יששכר זבולן ובנימן:
- (ד) דן ונפתלי גד ואשר:
- (ה) ויהי כל נפש יצאי ירך יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים:
- (ו) נמת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא:
- (ז) ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו בממד מאד ותמלא הארץ אתם: פ
- (ח) ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף:

2. בראשית פרשת ויגש פרק מו

- (ח) ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה יעקב ובניו בחר יעקב ראובן:
- (כו) כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה יצאי ירכו מלבד נשי בני יעקב כל נפש נשים ונש:
- (כז) ובני יוסף אשר ילד לו במצרים נפש שנים כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה שבעים: פ

3. רש"י שמות פרשת משפטים פרק כא

- (א) ואלה המשפטים - כל מקום שנאמר אלה פסל את הראשונים, ואלה מוסיף על הראשונים, מה הראשונים מסיני, אף אלו מסיני.

4. רש"י שמות פרשת שמות פרק א

- (א) ואלה שמות בני ישראל - אף על פי שמנאן בחייהן בשמותן, חזר ומנאן במיתתן [אחר מיתתן], להודיע חבתן שנמשלו לכוכבים, ג שמוציאן ומכניסן במספר ובשמותם, שנאמר (ישעיהו מ כו) המוציא במספר צבאם לכולם בשם יקרא:

5. רשב"ם שמות פרשת שמות פרק א

- (א) ואלה שמות - מפני שרוצה לפרש ולומר ובני ישראל פרו וישרצו וגו', הוצרך לכפול ולומר, בביאתם למצרים לא היו אלא שבעים, ואחר מות הדור ההוא פרו וישרצו, ויקם מלך חדש ונתחכם עליהם למעטם [ולא] הועיל לו:

6. כלי יקר שמות פרשת שמות פרק א

- (א) ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה. הוסיף וי"ו במלת ואלה, גם אמר מתחילה הבאים לשון הווה ואחר כך אמר איש וביתו באו לשון עבר. לפי שנאמר למעלה (בראשית נ כו) וישם בארון במצרים, ואחרי מות יוסף לא היו פני המצרים עם ישראל כתמול שלשום והיו מרגישים אז הביאה למצרים כאילו באו בפעם ההוא למצרים, לכך נאמר ואלה מוסיף על ענין ראשון שמצד מיתת יוסף דומה כאילו עכשיו המה באים.

7. אור החיים שמות פרשת שמות פרק א

- (א) ואלה שמות בני ישראל. טעם אומרו ואלה בתוספת וי"ו ללמוד עליהם כי כולם צדיקים כאבותיהם ואלה מוסיף על הראשונים מה ראשונים להם אברהם יצחק יעקב צדיקים עליונים כמעשה אבות עשו הבנים.
- עוד ירצה על דרך אומרם ז"ל (תנחומא שמות ד') כי זמן הגלות התחיל מימי אברהם משנולד יצחק, והוא אומרו ואלה וגו' הבאים מצרימה מוסיף על הראשונים לומר לך שגם הראשונים בגלות היו ואלה עמהם.

8. העמק דבר שמות פתיחה לספר שמות

זה הספר נקרא בפי בעלי המדרש ספר שמות... והרמב"ן סוף הספר קראו ספר הגאולה, זולת רבינו בה"ג בסוף ספרו הקדוש יקראהו ספר שני, דקחשיב חמשה חומשי תורה, ספר בראשית. וחומש שני. וספר כהנים. וחומש הפקודים. ומשנה תורה... ושואת דרבותינו ניתן ללמדנו בינה, שלא בחנם שינו השם בזה הספר, והיה לרבותינו לקרוא כולם במספר חומש שני ושלישי וכו', או חומש שמות, או על הענין המסוים שבו כמו יציאת מצרים או מתן תורה, כמו שקורא ספר במדבר, ספר הפקודים, וכמש"כ במקומו הטעם. אלא בא ללמדנו דזה הספר ביחוד הוא שני לספר ראשית הבריאה כי הוא חלק שני מזה הספר, היינו בו נגמר סדר הבריאה. וכמאמרם ז"ל בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית, פי' תכלית העולם בכלל, הוא שיהא אומה אחת חלק ה' עמו, וזה לא נשלם עד שיצאו ישראל ממצרים ובאו לתכליתם שיהיו לצורה אחרת במה שקבלו עליהם עול תורה ומצות. ובזה נכלל גם זה התכלית שיהיו ראויים להיות לאור גוים להעמידם על ידיעת אלהי עולם... נמצא דיציאת מצרים היה גמר הבריאה, או מתן תורה, כמבואר עוד ברבה בראשית בזכות התורה שנקראת ראשית, והיינו כדאיתא בעבודת כוכבים ד"ג ויהי ערב ויהי בקר יום הששי מלמד שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית אם מקבלין ישראל את התורה מוטב ואם לאו אני אחזיר אתכם לתוהו ובוהו, נמצא דמתן תורה הוא גמר הבריאה, והיינו הך דיציאת מצרים שאז היו ראויים ישראל לקבל התורה ולהשלים הבריאה ולבא בזה לתכלית יצירתם... נמצא דספר שמות הוא ספר שני להראשון, כמו שהמה ענין אחד ובו שני חלקים של ספר הבריאה. ובזה נתבאר הא דכתיב ואלה בוא"ו, וכבר עמדו ע"ז ברבה, ולדברינו בא ללמדנו על חיבור הענינים והספרים זה לזה:

9. רמב"ן שמות הקדמה

השלים הכתוב ספר בראשית שהוא ספר היצירה בחדוש העולם ויצירת כל נוצר ובמקרי האבות שהם כענין יצירה לזרעם מפני שכל מקריהם ציורי דברים לרמוז ולהודיע כל עתיד לבא להם ואחרי שהשלים היצירה התחיל ספר אחר בענין המעשה הבא מן הרמזים ההם ונתיחד ספר ואלה שמות בענין הגלות הראשון הנגזר בפי' ובגאולה ממנו ולכן חזר והתחיל בשמות יורדי מצרים ומספרם אף על פי שכבר נכתב זה בעבור כי ירידתם שם הוא ראשית הגלות כי מאז הוחל. והנה הגלות איננו נשלם עד יום שובם אל מקומם ואל מעלת אבותם ישובו. וכשיצאו ממצרים אף על פי שיצאו מבית עבדים עדיין יחשבו גולים כי היו בארץ לא להם נבוכים במדבר וכשבאו אל הר סיני ועשו המשכן ושב הקב"ה והשרה שכינתו ביניהם אז שבו אל מעלות אבותם שהיה סוד אלוה עלי אהליהם והם הם המרכבה ואז נחשבו גאולים ולכן נשלם הספר הזה בהשלימו ענין המשכן ובהיות כבוד ה' מלא אותו תמיד:

10. Rabbi Shmuel Goldin Unlocking The Torah Text Bereishit pgs. 281-283

Jewish history effectively begins twice. An introductory, pre-national era is launched when Avraham journeys to Canaan at G-d's command. This period, the patriarchal era, comes to an end with Yaakov's death.

Our story then begins again with the birth of the Jewish nation- as we journey from the cauldron of slavery, through the wrenching Exodus, to the dramatic Revelation at Sinai.

Why does the Torah include the stories of the patriarchal era? Why not begin, as the first Rashi on Bereishit suggests, with the national period of Jewish history? At first glance, this question is clearly rhetorical...

And yet, one cant help but wonder if there isn't, perhaps, something more-lessons to be learned not only from the specific stories of the patriarchal era but from the very existence of this introductory period itself. One cant help but wonder why G-d would choose to begin Jewish history twice...

The patriarchal era establishes the importance of the yachid. The patriarchal era is a time when there is literally no one else, when the sum total of Jewish experience is defined by the lives and dreams of individuals... There stories are recorded to remind us, even after the dawn of the national era, of the continuing, inestimable importance of each individual.

We are meant to feel, in every era and in every generation, that the survival of our people depends upon each of us alone, as certainly as our existence depended upon Avraham in his day. Each of us has something unique to offer. The loss, G-d forbid, of one person's

contribution leaves our entire people irreparably diminished. The tzibbur could not be allowed to overwhelm the individual or stifle individuality. Our nation's birth, therefore, had to wait until personal value was fully established.

The patriarchal [also] establishes the importance of the Jewish family and home... The journey of the patriarchal households to that moment teaches us that *before we could become a nation we had to be a he pefamily.*

...The Jewish home is and always has been the single most important educational unit in the perpetuation of our people. What our children learn at the home, through example and word, shapes both their knowledge of and their attitude towards Jewish tradition and practice. The home's centrality finds its roots in the earliest moments of our people's story, in the journey of the patriarchal families, centuries before our nation is created.

The patriarchal era establishes a pre-existing national legacy.

The value of our possessions, whether material or spiritual, increases exponentially when those possessions are perceived as a legacy from previous generations. A beautiful pearl necklace is infinitely more precious if it is an heirloom which belonged to a beloved mother or grandmother.

Because of the patriarchal era, our nation is born with a pre-existing legacy. By the time the Exodus and Revelation launch the national era, we already possess a history. Our dreams reflect the dreams of our forefathers and our goals represent the fulfillment of their hopes. The Land of Israel is not an unknown destination, but a cherished land of which we have already heard countless tales, a land promised to our ancestors centuries before. The Torah and its commandments are not foreign concepts but the expected realization of covenants already contracted between G-d and those who preceded us.

The phenomenon of a pre-existing legacy lends a richness and depth to the moment of our nation's birth that could not have been created in any other way.

11. שמות פרשת בא פרק יב

- (א) ויאמר יקוק אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר:
(ב) החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה:
(ג) ודברו אל כל עדת ישראל לאמר בעשר לחדש הזה ויקחו להם איש ששה לבית אבת ששה לבית:
(ד) ואם ימעט הבית מהיות משה ולקח הוא ושכנו הקרב אל ביתו במכסת נפשת איש לפי אכלו תכסו על הששה:
(ה) ששה תמים זכר בן שנה יהיה לכם מן הכבשים ומן העזים תקחו:
(ו) והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחטו אתו כל קהל עדת ישראל בין הערבים:
(ז) ויקחו מן הדם ונתנו על שתי המזוזות ועל המשקוף על הבתים אשר יאכלו אתו בהם:

12. שמות פרשת יתרו פרק יט

- (א) בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני:
(ב) ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד החר:
(ג) ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו יקוק מן החר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל:

13. Rav Samson Raphael Hirsch Shemot 1:1

With this second book the history of the Jews as a nation starts. We are led out of the history of the individuals and families into that of the Nation by a list of those men who are already known to us as the "main stem" of the Jewish people. And out of these men, with their different individualities and characteristics that the Jewish Nation developed. But there was

one basic train which they all had in common, and this formed the foundation of Jewish nationality-

את יעקב איש וביתו, "each one with his household came with Jacob". Later on, when the national body, dismembered by Pharaoh's mishandling, appeared to lie helpless on the ground as a welcome feast to the vultures of history (as it had appeared to the prophetic vision of the ancestor), and, at the call of G-d, was to arise "in its blood" to immortal life, G-d began the building up of His people on the rock-like foundation of "homes"- **שה לבית אבות** - **לביית** - on the bond of children to parents, and parents to children. And here we are told that this basic foundation of the immortal People of G-d- even if it had been forcibly and violently crushed and disturbed at the time of the redemption-was implanted in them when the Children of Israel originally moved down into the Egyptian womb, out of which, through suffering and woe, they were to be born as a Nation.

את יעקב איש וביתו, although each one of them constituted an independent and separate home they all hung firmly and intimately on Jacob. **את יעקב** implies a much more intimate connection than **עם יעקב**. All together on the old stem and yet each one an independent and separate branch, a separate independent centre, for a circle of their own; all children of Jacob, and yet, on the other hand, themselves fathers for their own children. This spirit of the family, with which each son builds his home only as a branch of his father's house, which allows every father and grandfather to go on living in children and grandchildren, so that parents with their children, and children with their parents are ever intimately united- this it is wherein lies the root of Israel's eternal blossoming, wherein lies the secret of the everlasting stem of Jewry.